

Two-pager

Inzichten en adviezen nav het spelen van het kaart-praatspel 'Wie is voor jou belangrijk?' binnen de jeugdhulpverlening

Hoe is het kaartspel tot stand gekomen?

Het kaartspel is ontwikkeld vanuit de Regionale Kenniswerkplaats Jeugd Noord-Holland rondom het thema 'samenwerken met de belangrijke mensen rondom jongeren met een ondersteuningsbehoefte'. De vraag waar mee aan de gang is gegaan is: wat kunnen hulpverleners, gezinnen, mensen uit het netwerk en verwijzers anders/beter/leuker/makkelijker doen om de samenwerking met de mensen uit het netwerk te versterken? Middels actieonderzoek in de praktijk zijn gesprekken gevoerd over waar zij tegenaan lopen.

Met welk doel is het kaartspel ontwikkeld?

Het doel van het spel is niet specifiek uitgewerkt omdat het enige doel van het spel is om na te denken over wie voor jou belangrijk zijn. Het spel moet uiteindelijk bijdragen aan 'het normaliseren van hulpvragen'. Het vragen van hulp aan iemand moet heel normaal worden zodat de hulpverlener op een gegeven moment overbodig wordt. Het kaartspel is primair ontwikkeld voor in de wijk (bijv. buurtcentra) en in het onderwijs. Iedereen, dus niet alleen jongeren in hulpverlening, heeft immers anderen nodig. Het stellen van de 'wie-vraag' kan wel een therapeutische interventie zijn. Dit kan immers best veel losmaken. Het is dan de uitdaging voor de professional om niet te stoppen na een antwoord als 'nee ik heb niemand'. Professionals zijn vrij om het kaartspel in te zetten naar eigen wens.

Wat vonden de gesproken professionals van het spel?

"Op een andere manier in gesprek met de cliënt."

"Het spel verbreedt de blik op wie het informeel netwerk is."

"Het spel kan helpend zijn om informatie te krijgen over wie er belangrijk zijn voor het gezin om vervolgens die namen in de cirkels van de Signs of Safety te zetten."

"Het spel geeft inzicht in wie er dicht bij het gezin staat en wie iets verder zodat op die manier het de hulpvraag/appel kan worden verlegd."

"Het zijn laagdrempelige vragen."

"Het heeft getriggerd om dingen over jezelf te vertellen waar je blij mee bent of trots op bent."

"Het samen spelen en het (onbewust) vergelijken van antwoorden geeft acceptatie. Bijvoorbeeld: het is oké als je 'niemand' antwoordt."

"In een familie setting kan het ook confronterend zijn omdat je er achter komt dat je eigenlijk helemaal niet zoveel weet van elkaar."

"Bepaalde vragen kunnen triggeren, niet alleen door de eigen antwoorden, maar ook door onverwachte of teleurstellende antwoorden van de ander."

"In de dynamiek van het stellen van deze vragen kan er van alles gebeuren; dit maakt het interessant, maar kan het ook complex maken."

"Sociaal wenselijke antwoorden zijn mogelijk."

Mogelijk gemaakt vanuit de Regionale Kenniswerkplaats Jeugd Noord-Holland (RKJ-NH).

“Het zou leuk zijn om het spel ook met collega’s te spelen; elkaar leren kennen via het spel zorgt voor verbinding.”

Wat moet je weten als je het spel gaat spelen?

- Het kaartspel kent geen winnaar. Het gaat puur om het op gang brengen van het gesprek over het eigen netwerk.
- In het kaartspel wordt overwegend de taal van jongeren gebruikt, maar het kaartspel is niet bedoeld voor een specifieke doelgroep en kan prima met/door ouderen gespeeld worden. Wel zijn er een paar vragen waar ouderen waarschijnlijk niet direct een beeld bij hebben, zoals vragen over social media.
- Tijdens het spelen van het spel moeten vanzelfsprekend algemeen geldende sociale omgangsvormen gerespecteerd worden, zoals: veiligheid, vertrouwelijkheid en respect voor ieders antwoorden.
- Iedereen kan per direct het kaartenspel inzetten gezien de vrijheid om het kaartenspel op verschillende manieren in te zetten.
- Het spel kent zogenaamde ‘trigger kaarten’. Deze vragen worden soms spannend gevonden. Als je met een hele kwetsbare groep speelt of bijvoorbeeld met kinderen, kun je ervoor kiezen om de triggerkaarten eruit te halen.
- Bij een trigger is het aan de professional om adequaat te reageren. Deze trigger kan aanleiding zijn om met de cliënt verder in gesprek te gaan. Zo’n gesprek kan confronterend, maar zeker ook waardevol zijn. Het is wel belangrijk om van tevoren te bedenken of het gezin het aan kan. Het kaartspel wordt in zo’n geval gebruikt met een therapeutisch doeleinde.
- Spelers kunnen zelf kiezen hoeveel informatie ze geven bij het beantwoorden van vragen.
- Spelers worden niet voor het blok gezet; er zijn ‘paskaarten’ als je een vraag niet wil beantwoorden.
- Het spel kan zowel in een één op één setting als in groepsvorm gespeeld worden.
- Heb je weinig ervaring in de hulpverlening? Wees je er dan van bewust dat het spel veel teweeg kan brengen. Het is nodig om sterk in je schoenen te staan om het verloop van het kaartspel goed te begeleiden. Stel jezelf van tevoren de vraag of je het gesprek kan bijsturen mocht het gesprek uit de hand lopen.
- Het spel is van meerwaarde vanwege de speelse manier om het netwerk in kaart brengen. Mensen zijn daardoor eerder geneigd om te praten.
- Het spel zet op een andere manier aan om naar het eigen netwerk te kijken. De vragen verbreden je blik op wie bij jouw netwerk hoort.

Belangrijkste adviezen voor het spelen van het spel op een rij:

- Lees de vragen vóórdat je het spel inzet.
- Bedenk met welk doel je het spel gaat inzetten (therapeutisch of alleen informatie ophalen?).
- Leg het doel van het kaartspel van tevoren uit. Zo weten deelnemers waar zij aan beginnen.

Mogelijk gemaakt vanuit de Regionale Kenniswerkplaats Jeugd Noord-Holland (RKJ-NH).

